

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2458
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Tragična usoda

V Beogradu so se danes sešli k šesti seji poslanci 5. maja izvoljene narodne skupščine, da izvolijo skupščinske odbore, ki so podlaga vsakega parlamentarnega dela. Ta volitev odborov se vrši v dokaj spremenjenih razmerah, vsekakor pa v docela drugačnih, kakor se je pričakovalo tedaj, ko je še za vlade Bogoljuba Jevtića bilo izvoljeno skupščinsko predsedstvo. Bogoljub Jevtić, tedaj ministrski predsednik, zunanji minister in voditelj vladnega gibanja, je danes ob volitvi odborov v opoziciji in — manjšini. Njegova večina, ki je bila tako popolna, da v vsej skupščini ni bilo niti enega opozicijskega poslanca, je tako trajala malo časa in je izginila takoj, čim je zapihljal novi veter. Dasi je to z Jevtićevega stališča tragično, je v resnici čisto razumljivo. Bogoljub Jevtić je namreč pred volitvami zapustil edino organizirano stranko JNS, ter postavljajl kandidate na svojo listo kakor je pač naneslo. Kdo bi se potem čudil, da je družba na njegovi listi izvoljenih poslancev tako heterogena, brez vsakih pravih vezí in tudi brez obveznosti? Na tak način se ne sestavljajo liste in ne organizirajo gibanja, ki bi bila pripravljena ostati kompaktna tudi v opoziciji, ne samo v vladi, ko sije nad njimi posebna milost prijetne zavesti nebrzdane moči.

Primer dela in volitev Bogoljuba Jevtića je tako dragocen nauk za vse, ki bi morda še kdaj hoteli uporabljati enake metode in ubirati enaka pota. Kompaktna homogene poslanske skupine je mogoče ustvariti samo na podlagi pripadnosti k stranki ali gibanju, ki ima natančno določeno ideologijo in program, na katerega so kandidati vezani in dolžni ostati mu zvesti tudi ako zaide njihova skupina v opozicijo, ali celo v dosti večje nevarnosti. Mimo tega kandidatov za poslance ne more postavljati niti kak »voditelj« sam, niti kakšni ad hoc sestavljeni konventikli; postaviti jih morajo obstoječe strankine organizacije pod vodstvom strankarsko prizkušenih mož in iz vrst ljudi, ki se zavedajo svojih moralnih obveznosti in odgovornosti. Praksa, kakršne se je poslužil pri zadnjih volitvah Bogoljub Jevtić, je že po svojem temeljnem bistvu demoralizujoča in se zato ni treba nikomur čuditi, ako je rodila take rezultate, saj drugačnih roditi sploh ni mogla.

So ljudje, ki bi hoteli sedaj vreči v en koš delo JNS in Bogoljuba Jevtića, toda vsak politični otrok mora tak opaziti, da obstoja med obema ogromna razlika. JNS je šla v volitve kot stranka, čeprav takrat s še ne docela dodelano organizacijo, vsekakor pa z vodstvom in natanko določeno ideologijo. Kandidate so postavile organizacije strankarsko preizkušenih mož, zlasti pri nas v Sloveniji. Med njimi so bili ljudje, ki so se desetletja udejstvovali v prvih vrstah naprednega in nacionalnega gibanja z določeno strankarsko-ideološko pripadnostjo. In ti ljudje so tudi kot poslanci ostali trdno na svojih stališčih kljub raznim spremembam in preizkušnjam. Razprtiše so se v vrstah JNS pričele šele tedaj, ko so pričeli riniti v ospredju kot diktatorji tisti možje, ki so letos ustvarili žalostni Jevtićev eksperiment. Ako se je zaradi tega položaj zasukal tako, kakor se je, so tega krivi samo ti možje in nihče drugi, najmanj pa je česa kriva JNS.

Skoraj neverjetno se zdi človeku, kako je bilo mogoče, da je vlada Bogoljuba Jevtića ob razpustu stare narodne

Gospod Jevtić si umiva roke

Priprave za ustanovitev klubov in izvolitev skupščinskih odborov — Zagrenjena izjava bivšega ministrskega predsednika Jevtića

BEOGRAD, 9. julija. Včerajšnji dan je bil zelo živahen, ker so se vršile priprave za ustanovitev skupščinskih klubov in današnje volitve skupščinskih odborov. Popoldne je bila v predsedstvu vlade konferenca ministrskega predsednika, ministrov in narodnih poslancev. Iz vsake banovine sta bila na tej konferenci po dva poslanca. Na konferenci je bilo sklenjeno ustanoviti »Klub skupščinske večine« pod predstvom Steva Jankovića, očeta ministra Gjüre Jankovića. Obenem se je razpravljalo tudi o kandidatih listah za odbore. Do včeraj se je prijavilo v večinski klub nekaj nad 200 poslancev. Slovencev je vstopilo v večin-

ski klub 21. Izven večinskega kluba so ostali poslanci Mohorič, Prekoršek, dr. Fux, Lukačič in Rajko Turk, poslanec dr. Novačan je pa prijavil svoj vstop v Jevtićev klub. Sejo je imela tudi Jevtićeva skupina in Jevtić je posej izjavil poročevalcem listov, da vesti, po katerih naj bi bil pripravljajl za svoje politične nasprotnike koncentrijska taborišča, niso resnične, ker ako bi bil imel ta namen, bi ga bil izvršil pred volitvami, »ki so mu prinesle tako impozantno večino«. (Druge poročila pa to potrjujejo. Op. ur.) Nadalje je dejal, da dr. Stojadinović glede sestave kandidatih list za odbore z njim sploh ni stopil v stik. Kdo

tvori vladni klub, ne ve, ker od 30 poslancev, kolikor jih je štel prvotni njegov klub, doslej še nobeden ni preklcal pristopnega podpisa. Dalje je o klonil vsako odgovornost za razbiti skupščine in kluba, ki je bil prej enotna fronta, prav tako pa odklanja tudi vsako odgovornost za vse, kar bo sledilo. Tisti, ki beže iz enega kluba v drugega, tudi dr. Stojadinoviću ne bodo ostali zvesti. Sicer pa noče več vznemirjati poslancev in jim pušča prosto pot.

(Ker so telefonske zveze z Beogradom okupirane z uradnimi pogovori poročila o dopoldanski seji skupščine žal nismo mogli dobiti.)

Društvo narodov ni sposobno

ANGLIJA JE OBUPALA NAD MISLIJO, DA BI MOGLA DRUŠTVO NARODOV PREPREČITI VOJNO.

LONDON, 9. julija. Angleška vlada bo jutri znova razpravljajla o italijansko-abesinskem sporu, zlasti z ozirom na posledice, ki bi jih povzročila vojna v vzhodni Afriki glede položaja v Evropi. Naglašja se slej ko prej, da bo Anglija odločno šla svojo pot, da prepreči to vojno in doseže spoštovanje obstoječih pogodb. Vendar izgleda, da je angleška vlada obupala nad možnostjo, da bi se potom Društva narodov mogel doseči kakršenkoli uspeh. Italijansko-abesinski konflikt presega daleč moči Društva narodov, ki bi se moglo v primeru zapleta v to

zadevo samo razbiti. Čisto gotovo je, da stoji Francija sedaj na stališču Italije in bi že zaradi tega bilo nemogoče doseči kak sklep v Ženevi v prilog sankcij proti Italiji. Sicer se Anglija drži določil pakta Društva narodov ne glede na stališče ostalih velesil in članic. Izgleda, da bo Anglija skušala še enkrat urediti zadevo v okviru velesil. Abesinsko-italijanski spor, tako se naglašja tu, ni samo zadeva Italije, ampak interesira tudi Anglijo, Francijo, Nemčijo, sovjetsko Rusijo, Turčijo, malo antanto in morda še druge evropske države.

Vprašanje vrnitve Habsburžanov

ITALIJANSKI KRALJ PROTI POROKI NADVOJVODE OTONA S PRINCESOM MARIJO.

PARIZ, 9. julija. »Matin« poroča iz Rima o govoricah o poroki nadvojvode Otona z italijansko princeso Marijo Savojsko. List pravi, da se je o tej poroki govorilo že leta 1932., pa je bil tedaj italijanski kralj odločno proti tej zvezi, ker bi bila z njo Italija povlečena v mednarodne pustolovščine. List pravi, da nikakor ni mogoče verjeti v možnost te poroke, ker se tudi sedaj v tem oziru razmere niso spremenile. Glede obnove monarhije s Habsburžani v Avstriji se z uradne-

ga vira ne more izvedeti, kakšno stališče zavzema Italija, vendar je gotovo, da gleda Rim na to vprašanje povoljno. Ugotoviti pa je treba, da se pojavljajo v Franciji, zlasti v tisku, številnejši glasovi za restavracijo Habsburžanov v Avstriji, kakor v Italiji. Sicer so pa mnenja tiska zelo deljena. Beležiti je treba tudi neka mnenja, ki pravijo, da ni v interesu Francije popolna razbremenitev Italije od strahu pred »Anschlussom«.

Kaj se nam je obetalo

BEOGRAD, 9. julija. »Otadžbina« objavlja senzacionalno vest, da je režim dr. Jevtića in dr. Marušića pripravljajl poleg internacijskih taborišč tudi ustanovitev napadalnih čet pod imenom »Patriotična omladinska fronta (POF)«. Naloga teh napadalnih čet bi bila podobna nalogam fašistične milice v Italiji in SS-

oddelkov v Nemčiji. Pripravljanje organizacije je bilo že v polnem teku in so se izdelovale tudi že uniforme. Vest je vzbudila v vsej državi ogromno senzacijo in ogorčenje proti tej nameri. Današnje »Vreme« pa pravi, da obstoje neovrgljivi dokazi, da je Jevtić-Marušićeva vlada res pripravljajla internacijska taborišča in še hujše stvari (POF-oddelke).

skupščine in razpisu novih volitev najprej razrahljala položaj tam, kjer bi moral ostati najbolj čvrst! Na eni strani je dajala potuho raznim razdiralnim elementom, na drugi pa je vodila boj proti tistim, na katerih bi moral sloneti ves razvoj, ako bi se hotela ohraniti kontinuiteta, katero je v smeri državne politike, kakor se je pozneje pokazalo, res hotela ohraniti, toda z naravnost dile-

tantsko nespretnostjo. Tako je eksperiment Bogoljuba Jevtića in redkih njegovih ožjih prijateljev bil eden najbolj ponesrečenih v zgodovini vse naše notranje politike, zato se je in se je moral končati tako tragično. Včerajšnji vse mogočni diktatorji — jedo danes grenki kruh nepomembne opozicije...

Konkordat z Vatikanom

BEOGRAD, 9. julija. Pravosodni minister dr. Auer je po pooblastilu ministrskega sveta izjavil novinarjem, da bo odpotoval v Rim, kjer bo podpisal konkordat med Vatikanom in kraljevino Jugoslavijo. V Rim bo odpotoval v drugi polovici tega meseca, najbrže med 20. in 22. Dr. Auer je izjavil, da bo pred svojim odhodom še obširno poročal o vsebini konkordata. DR. MARKOVIĆ V DUBROVNIKU.

DUBROVNIK, 9. julija. Tu pričakujejo prihoda dr. Laze Markovića. Z njegovim prihodom je med bivšimi radikali veliko zanimanje, ker je znano, da potuje dr. Marković zaradi konferenc o obnovitvi radikalnih organizacij.

KONDILISOVO POTOVANJE.

RIM, 9. julija. Grški vojni minister Kondilis je prispel včeraj v Rim. Ob tej priliki je bilo ugotovljeno, da se je pripravljajl nanj atentat, ki so ga pa preprečili. Zatrjuje se, da obisk ni političnega značenja, vendar pa bo Kondilis obiskal kralja, Mussolinija in druge zastopnike Italije ter si bo ogledal vojaške oddelke in naprave fašistične milice, razpravljajl pa bo tudi o vprašanju obnove monarhije v Grčiji. Iz Rima odputuj v Beograd.

SPOR V NEMČIJI.

BERLIN, 9. julija. Med vodstvom državne vojske in narodno-socialistične stranke je nastal spor zaradi sestave vrhovnega voj. sveta. Generali stojé na stališču, da se mora svet sestaviti izključno iz vojaških strovnjakov, med tem ko zahteva narodno-socialistična stranka sestavo tako, da bo v njem polovica vojakov, polovica pa civilistov. V svet hočejo spraviti tudi dr. Goebbelsa. Zdi se, da bodo zmagali generali na ta način, da bo predsednik Hitler, vsi ostali člani pa bodo vojaki.

POLJSKA TRENJA.

PARIS, 9. julija. Iz Varšave poročajo, da pripravljajla poljska vlada ukaz, s kateri bo ilegalizirala propaganda opozicijskih strank, ki priporočajo volilno abstinenco v znak protesta proti novemu volilnemu sistemu.

KITAJSKE POPLAVE.

ŠANGHAI, 9. julija. Položaj v poplavljenih krajih, pokrajine Hopej se je zelo poslabšal zaradi novega dežja. V mestu Čangu je pod vodo več tisoč hiš in tudi število človeških žrtev je zelo veliko, dasi še ni točno precejeno. V Hankovu je poplava zajela tudi evropske naselbine.

Dnevne vesti

Strašna smrt dekleta

S KUHINJSKIM NOŽEM SE JE ZAB ODLA V PRSA TKALKA LINA CISTERJEVA.

Sinoči okrog 21. ure je bila tukajšnja rešilna postaja obveščena, da se je v Tattenbachovi ulici 11 v samomorilnem namenu zabolila 29letna tkalka Lina Cisterjeva z nožem v prsa. Naši reševalci so takoj prihiteli v Tattenbachovo ulico, toda vsaka pomoč je bila zaman, ker je Cisterjeva zaradi izkrvavljenja kmalu nato umrla. Na kraj samomora je prišla tudi policijska komisija, ki so jo tvorili sodni zdravnik g. dr. Zorjan, poveljnik mestne policije g. Finžgar in višji policijski nad-

zornik g. Pavletič. Komisija je ugotovila, da se je Cisterjeva s kuhinjskim nožem trikrat zabolila v levo stran prs in je umrla zaradi izkrvavljenja. Zaslislane so bile tudi številne priče, ki so izpovedale, da se je Cisterjeva že večkrat izrazila, da ji ni več za življenje. Ko so bili domačini, pri katerih je stanovala kot podnajemnica, odsotni, je Cisterjeva najbrže v hipni zmedenosti izvršila svoj načrt. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na pokopališču na Pobrežju.

Mednarodna razstava čistokrvnih psov

V okviru IV. Mariborskega tedna se bo vršila 3. in 4. avgusta t. l. III. drž. razstava čistokrvnih psov. Prireditelj bo pod okriljem Jugoslovanske kinološke zveze in Mednarodne kinološke zveze v Bruxellesu. Ta tako zanimiva razstava, ki bo nedvomno zelo povzdignila interes za letošnji Mariborski teden, se bo pričela 3. avgusta ob 13. uri. Za zmagovalca je razpisan častni naslov »Jugoslovanski zmagovalac - Maribor 1935«, s čimer so združeni veliki izgledi za mednarodno lepoto prvenstvo. Kakor znano, se prizna mednarodno prvenstvo onemu, kateremu prisodijo različni sodniki v različnih državah 3 krat zmago. Da vlada zlasti v tujini za razstavo čisto krvnih psov na letošnjem Mariborskem tednu zelo veliko zanimanje, kažejo že številne prijave. Častni odbor te prireditve tvorijo gg. dr. Miroslav Ploj, podpredsednik senata, dr. Franjo Lipold, načelnik mesta Maribora, Rudolf Golouh, podnačelnik mesta Maribora, Milan Makar, sreski načelnik, dr. Ivan Seneković, sreski načelnik, Bogdan Pogačnik, predsednik Slov. lov. društva, Ferdo Pinter, veletrgovec in predsednik združenja trgovcev, Anton Krejči, predsednik Zveze industrijev, Drago Klobučar, predsednik Društva ljubiteljev psov, Maribor in Thea Pirichova, soproga veleposestnika. Pojasnila in prijave za mednarodno razstavo čistokrvnih psov v Mariboru pri Jugoslovanski kinološki zvezi v Ljubljani, Cesta v Rožno dolino, št. 36.

Roparski napad v Vetrinjski ulici pred sodniki

Danes dopoldne se je pred malim kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča zagovarjal 42-letni brezposelni natakhar Hajrodim Sardarović iz Tuzle, ki je pretekli mesec v Vetrinjski ulici izvršil roparski napad nad upokojenim polkovnikom Hamböckom. Kakor znano, je takrat ukradel polkovniku za okrog 10.000 Din zlatnine in nekaj gotovine, Hamböckovo sestro Eleonoro pa je s pestmi tako obdelal, da je zadobila lažje poškodbe. Na kričanje domačinov so drznega roparja pasanti prišli prav v trenutku, ko je zapustil hišo ter ga predal policiji. Pri razpravi je izpovedal, da je dejanje izvršil zaradi tega, ker ni imel sredstev, da bi se preživljal. Obsojen je bil na dve leti težke ječe ter na izgubo častnih državljskih pravic za dobo petih let. Senatu je predsedoval okrožni sodnik g. Zemljčič, prisednika pa sta bila okrožna sodnika gg. Kolšek in Habermut; obtožnico je zagovarjal državni tožilec g. dr. Dev, obtoženca pa je branil ex offio g. dr. Hojnik.

Konec je napravila policija

V ponedeljek zvečer so se zaključile mednarodne rokoborbe na unionski verandi. Poljak Šerbinski je prisilil masko, da se je udala, in jo nato demaskiral. Neznani borec je demaskiran navedel, da je rokoborbeni amater iz Avstrije in je prosil občinstvo, da ne zahteva navedbe njegovega imena, ker bi ga sicer avstrijska amaterska zveza izključila. Občinstvo je vzelo to pojasnilno izjavo na znanje, ker na kontrolo glede resničnosti teh

maskinih navedb itak ni mogoče misliti. Ko bi se imela nato pričeti zaključna borba med Poljakom Šerbinskim in Nemcem Audershom, se je Audersch spomnil, da se dvakrat isti večer ne sme boriti in da je bil Poljak Šerbinski prejšnji večer diskvalificiran. Diskvalifikacijo je bil namreč izvršil sodnik Konič na izrecno zahtevo nekega člana žirije, četudi je bilo evidentno, da gre za namerno lastno povzročanje diskvalifikacije, kar pa ni niti najmanj v interesu ljudi, ki so za vstopnino plačali lepe peneze. Na koncu sta se Šerbinski in Audersch pobotala, prevarjeno občinstvo pa ni hotelo o tej kupčiji ničesar vedeti. Prišlo je do splošnega tumulta, prerakanja in prerivanja, tudi odmevi klovnt so se čuli. Konec je napravila splošni zmešnjavi policija z energičnim postopkom. Zunan pri blagajni pa se je pojavil koncipient O. Šorli v družbi svojega klijenta črnca Kida Caneya in sodnega eksekutorja, ki je zaplenil blagajno. Zamorec je namreč bilo dolžno vodstvo rokoborb še znesek 1200 Din. Ker jih ni dobil, si je črncel znal drugače pomagati. Gledalci so zapuščali unionsko verando v znamenju splošnega razočaranja nad potekom zaključnih borb v teku zadnjih dni. Kakor čujemo, ne bo I. SSK. Maribor spričo poteka zadnjih borb več pripravljen nuditi v bodoče naslov za te prireditve.

Iz sodne pisarniške službe. Za kancista v 9. skupini je napredoval pri okrajnem sodišču v Mariboru Ivo Čelhar. Premeščeni so Štefan Pušaver iz Maribora k Sv. Lenartu, Stanko Kronabetvogel iz Radovljice v Maribor, Anton Šorec iz Ribnice v Ljutomer ter Matija Majcen iz Mokronoga v Ormož.

Ljubljanski umetniki v Mariboru. Za časa Mariborskega tedna obiščejo Maribor ljubljanski umetniki slikarja Miha Maleš in prof. Anton Gojmir Kos ter kipar France Gorše. Razstavili bodo slike, kipe in grafiko. Miha Maleš je Mariborčanom že dobro znan, K. G. Kos le malo, Fr. Gorše pa skoraj čisto nič, zato bo ta razstava gotovo zanimiva.

Gledališki igralci proti gledališkemu ravnatelju. Na kongresu gledaliških igralcev v Sarajevu je Zdrženje gledaliških igralcev odobrilo pomoč v znesku 200.000 Din za borbo zagrebških igralcev proti svojemu upravniku g. Konjoviću. Gledališki igralci so sprejeli na kongresu tudi obširno resolucijo, v kateri zahtevajo med drugimi moderni zakon o gledališčih.

Stavka v »Kovini«. V kovinski industriji »Kovina d. d.« na Tezmem so stopili delavci v stavko, ker se z lastniki niso mogli sporazumeti zaradi ureditve kolektivnih pogodb, medz. itd. Uvedeno je posredovanje in je upati, da bo spor v kratkem ugodno poravnal.

Stavka v Šoštanju. V usnjarni tvrdke Woschnagg v Šoštanju je 300 delavcev pričelo stavkati. Delavstvo je najprej zahtevalo zvišanje mezd in kolektivno pogodbo, ki jo je pa podjetje zavrnilo. Delavstvo se je nato zadovoljilo s sedanjim mezdanim stanjem, a je bil tudi ta predlog odklonjen, zato so delavci preteklo soboto pričeli stavkati.

Šahovski turnir v Beogradu. V drugem kolu je Nedeljkić zmagal nad Bröderjem, Petrović pa nad Vukovićem; partije Avirović-dr. Astaloš, Šrajber-Filipović in Pirc-König so se končale remis, partija Kostić-

Tomović pa je bila prekinjena. V tretjem kolu je König porazil Tota, Tomović Petrovića, Vuković Avirovića, Nedeljkić pa dr. Drezgo. Partija med Pircem in Šrajberjem se je končala remis, prav tako tudi partija med dr. Astalošem in Bröderjem. Partiji Kalabar-Tričunović in Kostić-Filipović sta bili prekinjeni.

Mesarji iz vse države bodo imeli svoj kongres 2. in 3. septembra t. l. v Zagrebu. Na kongresu bodo razpravljali o važnih stanovskih vprašanjih.

Jugoslovansko profesorsko združenje bo imelo svoj letošnji kongres v času 8. in 9. septembra v Nišu. Po kongresu prirede udeleženci izlet v Sofijo.

Anketa o nočnem delu v pekarnah. Na željo ministrstva socialne politike in narodnega zdravja se vrši danes dopoldne anketa o vprašanju nočnega dela v pekarnah. Anketa prisostvujejo vsi delegati iz vse države. Sprejeta je bila tudi resolucija, v kateri zahtevajo, da se ukine nočno delo v pekarnah, ki ni koristno in škoduje zdravju. Pri anketu so navzoči zastopniki ministrstva socialne politike in narodnega zdravja, notranjega ministra in ministrstva za trgovino. Konferenco je otvoril Dušan Jeremić.

AMATERJI! Vestro in strokovno razvija in kopira Foto-Japeli, Gaspaska 28

Asfaltiranje se je pričelo. Na Aleksandrovi cesti so pričeli včeraj asfaltirati promenadno pot med Trgom svobode in Prešernovo ulico in bo to delo v nekaj dneh dovršeno. Trije paviljoni so dozdani in čakajo sedaj samo še na notranjo in zunanjo ureditev. Ko bo končana, bodo Aleksandrovi cesti v okras, in ne v spodniko, kakor so menili nekateri. Obenem so se postavili ob pločniku med Prešernovo in Cankarjevo ulico novi kandelabri in urejujejo se lične gredice. Vendar se zdi, do bodo te gredice preveč se nam zdi, da bodo te gredice preveč enolične in bi se morali jagnedi zasadi tudi tu, kakor so se v delu med Prešernovo ulico in Trgom svobode. Ko bodo vsa ta dela končana, bo pogled na prenovljeno Aleksandrovo cesto zares veličasten.

Češkoslovaška bo kupila od nas 10.000 vagonov pšenice. Med našo državo in Češkoslovaško je bil na nedavnem zasledanju gospodarskega sveta male antante med drugim dosežen sporazum, po katerem se Češkoslovaška obvezuje, da bo kupila od našega letošnjega pšeničnega pridelka 10.000 vagonov pšenice, in sicer po najvišjih cenah po pariteti na svetovnem tržišču.

Avansi na klirinške terjatve. Iz Beograda poročajo, da bo dajala Narodna banka odslej liberalna posojila na podlagi klirinških terjatev. Narodna banka ne bo več polagala tolike važnosti na kreditno sposobnost posilca, kjer je terjatev sama sigurna, marveč bo bolj pazila na solidnost prosilca v poslovanju. Na ta način se bo lahko večje število izvoznikov posluževalo takega posojila. Avansi na klirinške terjatve se dajejo, kakor znano, na solo akcept in se računa obrestna mera 5 odstotkov na leto, tako, da plača izvoznik, ki mora v nemškem kliringu čakati 6 mesecev, vsega 2 in pol odstotka. Avansi se lahko zahtevajo na podlagi avize o plačilu nemškega dolžnika ne glede na datum in število avize. Ti avansi se bodo dajali izključno domačim tvrdkam in izvoznikom.

Vpisovanje v obrtno-nadaljevalno šolo v Mariboru. Ker se začne po novem pravilniku pouk na tej šoli že v začetku septembra, se bo vršilo vpisovanje na mestnem poglavarstvu od 1. do 20. avgusta t. l. vsak dan od 10. do 11. ure dopoldne. Vpisati se morajo vsi vajenci in vse vajenke, ki še niso stari 18 let in še nimajo opustnice obrtno-nadaljevalne šole. K vpisovanju je treba prinesiti zadnje izpričevalo in običajno vpisnino.

Krojaški krojni tečaj. V Studencih pri Mariboru se priredi krojaški krojni tečaj za moško in žensko krojaštvo. V tečaju bo poučeval krojni učitelj pri banski upravi gosp. Knafele. Ako bo učitelj na razpolago, se tečaj priredi že v jesenskih mesecih. V tečaj se sprejmejo mojstri, mojstrinje, pomočniki in pomočnice krojaške stroke. Prijave je treba poslati čimprej na »Skupno združenje obrtnikov« na Tezmem ali obrtnozadružno nadzorništvo v Mariboru (sresko načelstvo), kjer se dobijo tudi vsa nadaljnja pojasnila.

Borza dela. Tukajšnja Borza dela išče takoj barvarja in likarico za kemično čistilnico. Vse informacije pri Borzi dela v Gregorčičevi ulici.

Jutri odpotuje z jutranjim vlakom zbor malih harmonikarjev »Harmonija« na turnejo v Sisak, Slavonski Brod, Sarajevo, Mostar, Dubrovnik in v nekatere mesta na otokih.

KINO

GRAJSKI KINO

Danes zadnjičkrat

RUDNIK V PLAMENU

Velefilm o tovarstvu med rudarji. Dejanje se vrši v Saarlandu na nemško-francoski meji. Jutri v sredo »PEER GYNT«.

Iz »Nanosa«. Z ozirom na važne zadeve emigracije, sklicuje upravni odbor izredni članski sestanek v sredo, dne 10. t. m. ob 20. uri v društvenih prostorih. Udeležba članstva obvezna!

Sokolsko društvo I. priredi v soboto, dne 13. t. m. ob pol 8. uri zvečer šaljivi večerni nastop na letnem telovadišču v Koseskega ulici. Na sporedu je več šaljivih točk med temi šaljivi teki in štafete, šaljivi nastopi na orodju itd. Po sporedu prosta zabava s plesom. Vstopnina Din 1.— in Din 3.—, za družine preko dveh oseb skupna vstopnica Din 5.—. Ob tej priliki opozarjamo, da bomo pekli našo specialiteto »čevabčiče«.

Sokol Maribor III. Krčevina - Košaki vabi vse svoje članstvo, Sokole -ice iz Maribora in okolice ter vse sokolstvu naklonjeno občinstvo na ljudsko veselico ki jo priredi v nedeljo 14. jul. ob 15. uri na svojem letnem telovadišču, podaljšana Aškerčeva ulica, z godbo, telovadnimi točkami, s petjem »Lune« in razno zabavo ob poveljni, ceneni postrežbi z jedjo in pijačo. Ker bo to letos edina prireditelj, zato se odbor nadeja številne udeležbe. Vstopnina je samo 3 Din. — Zdravo!

Pevski odsek »Drave« priredi v nedeljo 14. julija vrtno veselico pri Tomšetu v Pekralu.

Promenadni koncert. Jutri, v sredo zvečer bo v Mestnem parku večerni promenadni koncert, in sicer od 20. do 21.30. Igrala bo vojaška godba pod vodstvom kapelnika g. Svobode.

Nočna lekarniška služba. Jutri v sredo bosta imeli nočno lekarniško službo dvorna Vidmarjeva lekarna »Pri sv. Arehu« na Glavnem trgu in Sirakova lekarna »Pri angelu varhu« na Aleksandrovi cesti.

Radio Ljubljana. Spored za sredo, 10. t. m. Ob 12: plošče; 12.45: poročila, vreme; 13: čas, obvestila; 13.15: plošče; 14: vreme, spored, borza; 18: plošče; 18.10: radio-orkester; 18.50: pogovor s poslušalci; 19.10: čas, poročila, vreme, spored, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20: plošče; 20.15: simfonični koncert, prenos iz Rogaške Slatine; 21.30: čas, poročila, vreme, spored; 22: radio-orkester. Konec ob 23. uri.

Nova tamburaška in pevška damska kapela od 9. julija v Grajski kleti.

Smrtna nesreča pri kolesarjenju. V Spodnji Polskavi je padel s kolesa 11-letni dijak Franc Ramšak tako nesrečno, da mu je počila lobanja. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je kmalu za tem umrl.

Napad. Predvčerajšnjim so neki fantje napadli pri gostilni Podkrižnik 42-letnega v Hočah stanujočega dninarja Ivana Visočnika. Pričeli so ga pretepati in suvati in ga je ob tej priliki neki Ferdo Špurej sunil z nožem v levo roko. Visočnika so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Najdeno dvokolo. Prevoznik Rudolf Rus je našel na cesti med Kamničo in Bresternico žensko dvokolo, ki je ležalo sredi ceste. Kolo ima evidenčno številko 59.733. Ker ni izključeno, da je bilo ukradeno, naj se lastnik zglaš pri predstojništvu mestne policije.

Strelna zanetila požar. V Sv. Juriju ob južni železnici je udarila strelna v gospodarsko poslopje posestnika Franca Šumrada. Nastali ogenj je hipoma objel vse poslopje in so le z največjo težavo rešili živino. Škoda znaša okrog 50.000 Din.

Požar. V Pamečah je zgorelo poselniku Jožefu Barti stanovanjsko in gospodarsko poslopje z vsem inventarjem. Škoda znaša okrog 80.000 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplota 21.4 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 9.8 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 14.6 stopinjah 742.4, reduciran na ničlo pa 740.6; relativna vlaga 80; vreme je jasno in tiho; vremenska napoved napoveduje stalno vreme.

Mogočna obmejna manifestacija

MNOŽICE OD BLIZU IN DALEČ NA SLADKEM VRHU OB MURI. SOKOLSKI NASTOP IN LJUDSKA VESELICA.

Med zadnje najbolj pomembne in uspešne narodne manifestacije na naši severni meji, moremo nedvomno šteti nedeljski sokolski izlet na Sladki vrh ob Muri. Med najpomembnejše že zaradi tega, ker je bil ta del naše slovenske zemlje najbolj izpostavljen raznarodovalnim napadom nemštva in smo nad njim že obupovali in zaradi tega, ker je bil tudi po osvojenju med vsemi skoraj najbolj znamenjen. Selnica, Ceršak, Cmurek, Sladki vrh, vse to so kraji skozi katere je nemštvo z ene strani Mure pronicalo v Slovenske gorice, proti Mariboru in Dravi. Na samem Sladkem vrhu je bila zgrajena tudi Schulvereinovna šola, strupeno gnezdo raznarodovanja.

Po osvobojenju je bilo v tem okuženem ozračju težko pričeti narodno delo in prvi začetki so spravljali neustrašne po sameznike skoraj v obup, toda neumorna vztrajnost in agilnost je nazadnje vendarle zmagała, prebila led in postavila temelje, na katerih se pričinja sedaj dvigati mnogo obetajoča stavba. Zlasti velja ta za Sokolsko četo na Sladkem vrhu ki je priredila v nedeljo 7. t. m. poleg lepe in prijazne ljudske šole krasen nastop in narodno manifestacijo, ki ostane še dolgo v spominu vsem domačinom in tudi gostom. Kljub telnim oblakom, ki so v nedeljo jutraj in tudi še pozneje pokrivali nebo in pošiljali na zemljo deževno roso, so polhite na oddaljeni Sladki vrh množice sokolskih in drugih narodnih izletnikov iz Maribora, Sv. Lenarta, Št. Ilje in od drugod. Posebno častno sta pa bila zastopana Maribor in Krčevina s Sokoli, Sokolicami, pevci »Jadrana«, člani »Nanosa«, Narodne obrane in drugih nacionalnih društev. Nekateri so prispeli na Sladki vrh peš, drugi pa z avtobusi.

Prostor okoli šole na prijaznem griču nad Muro je bil slovnostno okrašen s trobojnicami, cvetjem in zelenjem, prirejen je bil prostor za sokolski telovadni nastop, oder za ples in postavljeni so bili mnogoštevilni šotori, ki so skrbeli za pri-

jačo in jedila. Prvi izletniki, zlasti telovadeči Sokoli in Sokolice, so prihajali že rano dopoldne, drugi so se pa zgrinjali proti Sladkemu vrhu popoldne do 15. ure, ko se je pričel sokolski nastop. Posebno veliko je pa prišlo domačinov s severnih obronkov Slovenskih goric vse od Št. Ilje do Gornjega Cmureka.

Slavje in nastop je otvoril z govorniškega odra starosta domačega Sokola br. Andrej Kuček, ki je pozdravil vse navzoče, katerih je bilo precej nad 1000 in se jim zahvalil za lepo udeležbo, posebej je pa pozdravil razne oficijelne zastopnike in predstavnike. Za njim je imel lep patriotični nagovor domači prosvetar, šolski upravitelj br. Franjo Borko, v imenu sokolske župe je spregovoril navdušeno pozdravljen župni starosta br. dr. Milan Gorišek, v imenu oblastnega odbora Narodne obrane g. dr. Anton Dolar iz Maribora, v imenu krčevinske N. O. g. inž. Priberšek, v imenu neosvobojenih bratov pa predsednik »Nanosa« g. Marino Kralj. Po govorih je pa zagrnela med množico mogočna pesem »Jadrana« pod vodstvom g. Piščanca.

Sledil je lep telovadni nastop, ki je pokazal sadove resnega vzgojnega sokolskega dela na Sladkem vrhu. Najprej je nastopil ženski naraščaj iz Št. Ilje, potem so pa sledili nastopi domačih telovadcev. Nastopili so: deca nižjega ženskega naraščaja, članice, moški naraščaj, višja moška deca, člani, višja ženska deca z igrani in člani z orodno telovadbo, drog in bradlja. Vsi nastopi so bili dobri, nekateri celo preko vsega pričakovanja, kar je pričalo tudi navdušeno odobravanje tisočglave množice gledalcev.

Po lepo uspelem nastopu se je pa pričela neprisliljena ljudska veselica, ki je še pozno v večer družila domačine z izletniki. Le neradi smo se poslovili od lepega Sladkega vrha in se vrnili vsak na svoj dom. Nedeljska slavnost pa ostane svetel moment za našo tako eksponirano obmejno točko ob zeleni Muri.

Sokolske slavnosti v Dolnji Lendavi

DELNI ŽUPNI ZLET MARIBORSKE SOKOLSKÉ ŽUPE. — RAZVITJE PRA-PORA, DARU NJ. VEL. KRALJA PETRA II.

Da podpre izredno težavno delo doljnelendavskega Sokolskega društva, je priredila mariborska sokolska župa svoj letošnji delni župni zlet ob madžarski meji. Zlet je bil združen s proslavo petnajstletnice društvenega delovanja. V pri-znanje zaslužnega dela je blagovolił Nj. Vel. kralj Peter II. pokloniti društvu krasen prapor, ki se je ob tej priliki svečano razvil.

Doljnelendavčani, ki so se zavedali tega izrednega dogodka, so okrasili svoje hiše z državnimi zastavami. Posebni vlak ki je pripeljal Sokole iz Maribora, Ptuja in edinič ptujskega, murskega in prekmurskega okrožja, je prispel že ob pol 8. uri v Dolnjo Lendavo. Takoj na to so odkorakali oddelki skupno na telovadišče k skušnjam za popoldanski nastop. Od vseli strani so prihajali tudi okrašeni vozovi in avtomobili.

Po skušnjah se je formiral pred Zdravstvenim domom spreved, ki je odkorakal na letno telovadišče sokolskega društva, kjer je bilo svečano razvitje prapora. Pred glavno tribuno so se zbrali člani, članice, moški in ženski naraščaj, navzočega pa je bilo tudi mnogo občinstva. Točno ob 11. uri se je pripeljal na telovadišče zastopnik Nj. Vel. kralja brig. general g. Jovan Dokić iz Čakovca. Vojaška godba mu je v pozdrav zaigrala sokolsko koračnico. Po kratkem in jedrnatem nagovoru je razvil g. Dokić kraljev prapor, pripel nanj trak in ga izročil društvu starosti br. Stanku Sikliču. Pri predaji je igrala vojaška godba državno himno. V lepem govoru se je br. starosta zahvalil za prapor, poudarjajoč, da je izredna čast in priznanje za društvo, ki je bilo deležno tega največjega priznanja. Z vzklikom kralju in kraljevskemu domu je zaključil svoj govor. Vsa množica je zapela »Hej Slovani« in

br. Šimonka je prevzel kot praporščak v varstvo prapor, obljubljaljoč, da hoče zve sto čuvati to največjo svetinjo.

V imenu bana dr. Puca je pozdravil navzoče sreski načelnik dr. Kartin, za veliko občino Dolnja Lendava pa župan g. Bačič. V imenu župne uprave je pozdravil zbrano sokolstvo br. dr. Šalamun iz Ptuja. Prvi starosta društva dr. Lesko vec, ki je sedaj v Rogatcu je orisal v kratkem ustanovitev in razvoj društva v prvih letih. Na dvor je bila odposlana vdanostna in zahvalna brzojavka. Po razvitju je krenil spreved po glavni ulici proti kolodvoru. V sprevedu je bilo 10 praporov in nad 400 članov, članic in naraščaja v krojih. Pred hotelom »Krona« je bil mimohod in pozdrav kr. zastopniku in praporom.

Točno ob 15. uri je pričel popoldanski nastop, ki ga je vodil br. župni načelnik Komoc. Vod vodstvom domačih vaditeljev in voditeljic je nastopila dokaj dobro deca s predpasnimi prostimi vajami. Temu so sledile proste vaje ženskega naraščaja, izvajanje je bilo prav dobro. Prav živahne so bile igre dece, ki so vzbudile mnogo zanimanja in smeha pri občinstvu. Kakor ženski naraščaj, tako so tudi naraščajniki strumno odtelovadili proste vaje za l. 1936. Pet vrst, ki so nastopile na orodju, je bilo burno aklamiranih. Odlična je bila vrsta sokolskega društva Maribor Matica, ki je nastopila z br. Primožičem na čelu na drugu. Skladne so bile proste vaje članic. Proste vaje članov pa niso bile najboljše izvajane, zdi se nam, da so vaje pretežavne, posebno za naše podeželske edince. V splošnem lahko trdimo, da je nastop dobro uspel, samo s številom nastopajočih nismo bili zadovoljni; lahko bi bila večja udeležba.

Da je prireditelj tako dobro uspel, je

predvsem velika zasluga domačega prednjaškega zbora, pred vsem brata Miklačiča, društvenega načelnika in načelnice s. Jureševce. Društvu Dolnja Len-

dava želimo tudi v bodoče še mnogo uspešnega dela v prid sokolstva države!

Šestdeset let človekoljubnega dela

K JUBILEJU GASILSKE ČETE PRI SV. TROJICI V SLOVENSKIH GORICAH.

V včerajšnji številki smo poročali o slavnostnem poteku proslavitve 60letnice obstoja in plodonosnega delovanja vzorne gasilske čete pri Sv. Trojici v Slov. goricah. V svojem pesniško ubranem in zanosnem slavnostnem govoru je starešina gasilske župe za Maribor, levi breg, g. Srečko Krajnc zajel kroničen pregled 60-letnega udejstvovanja in snovanja svetotrojiških reševalcev, samarijanov in človekoljubov, organiziranih v čvrsto strnjene vrstah našega gasilstva. Iz tega jedrnatega in kleno sestavljenega pregleda povzemamo v kratkem:

Prostovoljna gasilska četa pri Sv. Trojici v Slov. goricah se je ustanovila 1. junija l. 1875. Ustanovitelji tega društva in člani pripravljalnega odbora so bili: Srečko Ryzienki, zdravnik, Jože Krajnc nadučitelj, Janez Schönweter, posestnik in Jurij Landergot, župan. Kot prvi je načeloval četi S. Ryzienki od l. 1875 do l. 1877, sledili pa so: Ivan Schönweter od 1877 do 1881, Ferdo Golob od 1881 do 1883, Karol Kirbiš od 1883 do 1886, Karol Steinbauer od 1886 do 1902, Jurij Golob od 1902 do 1922, Ernest Golob pa od 1922 do danes. Najdalje časa vršita v vzorni meri svojo gasilsko dolžnost Karol Kirbiš, in sicer 54 let, in Janez Vogrin 53 let. V teku svojega delovanja so si svetotrojiški gasilci uredili svoje društvene prostore v tedanji občinski hiši. Dne 1. maja l. 1927. pa se je otvorila pri sedanjem predsedniku g. E. Golobu lepa

dvorana, ki služi svetotrojiški gasilski četi in drgim kulturnim društvom za razne prireditve in proslave. Občina je šla gasilski četi vedno na roko ter jo podpirala v njenih stremljenjih. Tako je občina prepustila prvotno gasilski četi svojo ročno brizgalno, dokler si četa ni leta 1880 nabavila novo snemalno brizgalno. Leta 1884 si je nabavila četa novi voz za cevi, leta 1893 društveni prapor, leta 1907 pa si je postavila gasilski dom in si nabavila veliko vozno brizgalno.

V organizacijskem pogledu je bila svetotrojiška gasilska četa od ustanovitve včlanjena v ptujski gasilski župi, po prevratu je prešla h gornjeradgonski gasilski župi, dne 1. avgusta 1926. pa je stopila v mariborsko gasilsko župo, dokler se ni 1. septembra 1929 ustanovila gasilska četa za srez Maribor, levi breg, in je trojiška četa omenjenega dne pristopila h gasilski župi Maribor, levi breg, ter je bil na ustanovni skupščini izvoljen sedanjí požrtvovalni predsednik trojiške gasilske čete g. Ernest Golob za podstarešino omenjene župe, kar je lepo priznanje vsem trojiškim gasilcem. Trojiški gasilci lahko s ponosom zro nazaj na svoje človekoljubno delovanje, ki je dobilo v novi motorni brizgalni, ki se je v nedeljo blagoslovila, novo, uspešno in učinkovito orodje v obrambi bližnjikove posesti pred pokončevalnim ognjenim elementom.

Naš letošnji sadni izvoz

SADNA TRGOVINA BO PROSTA IN BREZ KLIRINGA.

V sobotni številki Vašega cenjenega lista ste objavili članek zaradi izvoza sadja v tujino, predvsem v Nemčijo. Po mojem posredovanju na višjih mestih sem dobil zagotovilo, da se letina izgube l. 1934. ne bo vrnila več v Slovenijo, kar si bodo sadjarji in eksporterji dobro zapomnili, ter da prizadeti sloji ne bodo imeli več tako žalostne izkušnje in ogromne finančne škode. Ako hočemo obdržati svoja bivša tržišča v tujini in stare solidne veletrgovce ter sloves našega dobrega sadja, moramo pa računati s časom in ceno. Računati moramo z absolutno konkurenco tujine, ki napreduje od stopnje do stopnje.

Ta konkurenca ima pri izvozu proste roke in uporablja vsa sredstva da nas izpodrine. Zato moramo kalkulirati cene na najnižji bazi, in s tem faktom mora računati vsak naš sadjar in eksporter, da si z najmanjšim dobičkom in konkurenco pridobi zopet stare odjemalce. Zato ne more in tudi ni v položaju naš trgovec vse upravičene doklade in stroške nepredvidene premije ter Narodne banke pri prodaji sadja vračunati, ako hoče kaj prodati. S tem bi se cene znat-

no zvišale in na tujih trgih ne bi bili konkurenčni. Zato je imel naš trgovec le izgube in je izgubil celo svojo existenco. Naše zahteve so odstranitev teh zaprek, to je kliring in tuji trgovec naj sporazumno z našim nakaže denar potom tuje banke v Jugoslavijo, da izvoznik lahko prejme takoj denar, kajti v teh težkih časih komaj čaka na denar, da krije svoje nujne obveznosti.

Združenje sadnih trgovcev in eksporterjev v Mariboru pa sem naprosil, da v najkrajšem času skliče zadevno anketo, na kateri naj bi se razmotrivali vsi važni problemi. Pri anketi bo navzoč tudi zastopnik trgovskega ministrstva, ki bo dal razna pojasnila in podatke za izvoz sadja v tekočem letu iz Slovenije.

Letošnja sezona nam obeta dobro in lepo kvaliteto. Čas hiti, zato poklicani faktorji na delo ob pravem času, da bo izostala vsaka kritika in bodo nastopili boljši časi za Slovenijo! Naša parola je: »Prosta sadna trgovina«, brez domišljavosti, brez protekcij, brez premij in brez izkoriščanja na veliko škodo skupnosti in našega poštenega sadjarja. — Rudolf Pevec, narodni poslanec.

Ptuj

Gibanje prebivalstva v Ptuj in njega okolici v drugem četrtletju je sledeče: V območju mestne nadžupnije se je rodilo 17 otrok, umrlo pa je 29 oseb, a poroke so bile tri. V območju župnije sv. Petra in Pavla se je rodilo 37 otrok, 21 oseb je umrlo, poročenih pa je bilo 7 parov.

Streška družina v Ptuj ima prvo nedeljo meseca avgusta nagradno tekmovanje na strelišču Krčevini pri Baboseku. Nagrad za strelno tekmovanje je 6, ki bodo izložene v trgovini z železnino Antona Brenčiča. Streljanje se vrši vsako soboto in nedeljo od 14. do 18. ure.

Pri igri našel smrt. V Strmci pri Sv. Urbanu so se igrali pastirji z obešanjem, in sicer so si dajali vrvi okrog vratu in privežali za drevo. Med temi je bil tudi 14-letni šolar F. Holc, pastir pri posestniku Janezu Pihlerju. Fantek si je ovil okrog vratu vrv, jo privezal na drevo in se spustil na tla ter v zraku obvisel.

Ostali otroci so uganjali šale, misleč, da se Holc igra. Ker se pa ni več ganil, so poklicali domače, ki so prerežali vrv in poskusili ga spraviti k življenju, vsaka pomoč pa je bila zaman, ker je fant bil že mrtev.

Smrtna kosa. V Ptuj je umrla po dolgi lučni bolezni Marija Petkova, zasebni ca, stara 78 let. V bolnišnici pa je umrl Alojz Ilešič, kočar v Hvaletincih, star 71 let. Blag jima spomin!

Uradni dnevi pri postaji za kontrolo sodov v Ptuj za uradovanje v mesecu juliju, avgustu in septembru so določeni naslednji dnevi: julija, dne 20., 22., 23., 24. in 25.; avgusta, dne 22., 24., 26. in 27.; septembra dne 24., 25., 26., 27. in 28.

Darujte za spomenik Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru!

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»Odkar se zavedam si bolehnja in živiš kakor redovnica. Nikoli nisem opazila nobene zablode. Kvečjemu to, da nisi znala ustvariti okoli sebe vedrejšega vzdušja, da si bila vedno tako mračna, vase pogreznjena...«

»Da sem bila tip ženske težke duše, si hotela reči. Tudi. Toda vedno nisem bila taka. Ali pa... morda... morda je bilo v meni vedno preveč teže; morda je bila moja duša preveč nežna in občutljiva za življenje, kakršno je. In imela sem tudi vedno premalo poguma in moči, da bi se bila borila za solnce. Prav zaradi tega se mi zdi, ti nisem bila nikoli tako blizu kakor bi ti morala biti in — kakor sem ti hotela biti. Nikoli ti nisem govorila o sebi.«

»Res. Često se mi je zdelo, da nimaš zaupanja do nikogar, da se sploh bojiš vsake realne besede.«

»Morda ti tudi sedaj ne bi govorila, ako se moje ure ne bi iztekale...«

»Ne govori mi zopet o smrti, mama. Živela boš, hočem!«

»Želje so brez pomena in noben ukaz še ni predramil mrliča. Toda, ne govori o tem. Sklenila sem ti odpreti s

sedmimi pečati zapečateni knjigo, v katero je usoda pisala zgodbo mojega življenja; zgodbo, ki ti je lahko dragocen nauk za čase ko boš sama. Ta zgodba se je pričela še preden sem se poročila, še preden sem postala Silanova. Moj oče, tvoj stari oče, ki ga nikoli nisem poznala, je bil bogat veleposestnik in lesni trgovec in jaz sem bila edina njegova hčerka. Brat Leopold, tvoj stric, ki je izginil v Ameriki, je bil edini moj brat.«

»Vem, to vem. Več mi nisi nikoli povedala. Zakaj je odšel stric v Ameriko?«

»Tudi to je v tesni zvezi z mojim življenjem in mojo usodo. Sin Leopold, moj brat, dve leti starejši od mene, naj bi bil postal očetov naslednik na domu, zato ga oče, trda pohorska grča, ni hotel poslati v mestne šole. Bal se je, da mu po šolanju pobegne in proda domačijo. Poslal pa je v šole mene; v samostan. Hotel me je vzgojiti, da me poroči z gospodom. To je bila morda prva zabloda.«

»A ne tvoja, mama. In končno, kaj si pa hotela, ostati kmetica?«

»Res je, stan ne odloča o sreči ali nesreči, zdi pa se mi vendarle, da vsega

6 tistega, kar je sledilo, nikoli ne bi bilo, če bi ostala z bratom po domači šoli v očetovi šoli. Meščanska šola in vzgoja mi je dala samo zunanjo polituro; bistva mi ni spremenila. To bistvo je ostalo kmečko, pohorsko, tenkočutno in pošteno, na dnu pa vendar pretirano ponosno in prenapeto užaljeno. V velikih počitnicah pred zadnjim letom šolanja, bila sem tedaj stara osemnajst let, sem se seznanila z nekim učiteljem in se vanj zaljubila z vsem žarom prve ljubezni...«

Govorjenje jo je vidno utrujalo. Suhi kašelj je prekinjal njene besede.

»In on?« je vprašala Sida. »Te je on tudi ljubil?«

»Menda. Tako je vsaj govoril. A kdo bi vedel. Morda se je zaljubil bolj v hčerko bogatega podeželana, kakor v mene. Nekaj časa sva bila srečna. To je bila edina zares srečna doba mojega življenja.«

»Zakaj se potem nista poročila?«

»Ker sva vedela oba predobro, da oče tega ne bi nikoli dovolil. Hotel je dobiti zeta, ki bo več kakor vaški učitelj.«

»In zaradi tega sta se razšla? Neumnost. Pustila bi bila vse in šla. Postala bi lahko učiteljica, služila bi oba in živela tudi brez očeta in dote!«

»Za to nisem imela poguma.«

»Vidiš, to je bila zares tvoja zabloda.«

»Morda, ali pa — gotovo. Tem bolj še, ker dote tudi potem nisem dobila...«

»Nisi dobila?«

»Zgodba ni tako kratka. Moram ti povedati povrsti. Ko je oče opazil, da sem z učiteljem preveč prijazna, mi je najprej prepovedal shajati se z njim, potem me je pa še poslal k teti v Gradec. Nekaj časa sva si na skrivaj dopisovala, a na posled se je vez razhljala in končno čisto pretrgala.«

»Po čigavi krivdi? Tvoji ali njegovi?«

»Obeli. Pisala sem mu sama dolga obupna pisma, v katerih sem mu svetovala naj me pozabi in naj mi s svojo ljubeznijo ne greni še bolj bridke usode. Nekaj časa me je nagovarjal, naj bom močna in naj grem le po poti, ki mi jo kaže srce, naposled je pa omagal in utihnil. In čudno, prav tedaj, ko sem zamažala na njegov nadaljnji odgovor, se mi je nenadoma zazdelo, da imam toliko moči, da bi šla z njim preko vseh ovir. To prepričanje je polagoma raslo v veliko vero, a raslo je žal prepočasno. Ko sem se odločila in mu po dovršenem zadnjem šolskem letu pisala čez dolge tedne molka, da hočem biti njegova, mi ni več odgovoril. Le od neke prijateljice sem izvedela, da se je nekaj dni prej seznanil z drugo in se zaročil.«

(Se bo nadaljevalo)

Novo zdravljenje gobavosti

DOSEŽENI SO BILI ŽE PRESENETLJIVI USPEHI.

Gobavost, ki spada med najstarejše bolezni, katere lahko zadenejo človeka, poznamo najbolj iz Svetega Pisma, kjer se veliko pripoveduje o nesrečnih gobavcih. Bolezen je še danes razširjena po vzhodnih deželah. Tudi moderna medicina je brez moči nasproti temu prihuljenemu sovražniku človeškega rodu; smrt edina lahko reši gobavca nadaljnje ga trpljenja.

Manj znano je, da na evropskem severu, v Estoniji, gobavost še dandanes ni redek pojav. Bolnike seveda takoj skrbno osamijo, da ne pridejo v stik z zdravimi. Zdravniki pa, ki imajo opravka z gobavci, preizkušajo razna sredstva, da bi prišli gobavosti do živega. Tako so uporabljali tu in drugod živo srebro, jod, salversan in kačje strupe, a zaman. Najbolj se je obneslo olje iz neke japonske rastline.

Prof. Paldrock v Dornatu pa je uporabil začenje gobavosti sredstvo, ki se je prej uporabljalo le v kozmetiki. Imel je ž njim presenetljiv uspeh. Gre za ogljikovo kislino. Ž njo je dosegel, da se je strašna bolezen znatno popravila ali celo izginila. V vato zavita palčica snega iz ogljikove kisline, ki se naredi v jeklenih posodah za ogljikovo kislino, se pritiska na lepron (t. j. tvor, ki se na

redi na gobavčevi koži) in se drži na njem 5 do 6 sekund. Temperatura te čvrste palčice iz ogljikove kisline znaša 78 stopinj. To se štiri ali petkrat ponovi in lepron izgine; na njegovem mestu ostane bel pigmentiran madež, ki pa tudi ne ostane dolgo na koži. Seveda je treba na ta način zdraviti vsak lepron posebej, in teh imajo gobavci veliko!

Od dvajsetih gobavcev, ki so jih zdravili s snegom ogljikove kisline, so jih pet odpustili iz bolnišnice za gobavce kot zdrave in okolici neškodljive. Ostali so pa pod stalnim nadzorom zdravnikov. Dognali so pa, da so se leproni zopet pojavili, znak, da je bilo zdravljenje pre zgodaj ukinjeno. Podvrgli so jih znova tej proceduri in jih popolnoma ozdravili, med tem ko je bila ena pacientka, ki so jo takoj od začetka močneje zdravili kakor druge z ogljikovo kislino, že s prvim postopkom ozdravljena. Še do danes se niso bolezenski simptomi znova pojavili. V januarju letos so odpustili zopet dve bolnici, ki sta popolnoma ozdravili.

Bodočnost bo pokazala, ali se bo ta sicer dokaj preprost način zdravljenja gobavosti obnesel in uspel v veliko radost tistih pokrajin, kjer je ta bolezen doma že od pamtliveka.

Žalil. Tožila ga je celo zaradi razžalečenja časti. Tik pred obravnavo pa si je toženi in do smrti zaljubljeni profesor pogljal kroglo v srce. Bil je na mestu mrtev.

Klub najposlušnejših mož.

Na Angleškem obstoja »Klub najposlušnejših zakonskih mož« na svetu. Ti možje opravljajo vsa ženska hišna dela, imajo pa samo enkrat na leto dovoljenje za izlet iz hiše. To priliko izkoristijo za sestanek v Bondrescloughu, da razpravljajo o svoji situaciji. Nobeden pa ne more biti član kluba, če se ne izkaže, da je njegova boljša polovica povsem zadovoljna s hišnim delom in da se pokorava vsem njenim kapricam.

Kje je pradomovina Indijcev?

Londonski listi objavljajo, da se je podala nemška ekspedicija, ki je bila na znanstvenem potovanju, v področje Hinduksa iz Kabula v Nuristan. Afganistan ska vlada je dala ekspediciji dovoljenje, da lahko obišče nekdanji Kafiristan, na katerem prebivajo stari narodi, ki so ohranili običaje iz časa Aleksandra Velikega. Kolikor je znano, ni tega kraja obiskal do danes še noben Evropec. — Glavna naloga ekspedicije v teh delih je

proučevanje pradomovine Indov, o katerih pravijo stari znanstveniki, da je njih domovina Kafiristan. Ekspedicija bo obšla dolino Bušmal na afganistanski strani indijsko-afganistanske meje, nato pa dolino Lutkuh preko klanca Suija. Vlada britanske Indije je med tem dala ekspediciji dovoljenje, da obišče tudi pokrajino Chitral, ki leži zahodno od Kašmiria ob Kalifirstu, današnji Nuristan.

V mestnem avtobusu.

V mestnem avtobusu št. 3 se je peljala precej okrogla gospa srednjih let. Nasproti njej je sedel zgovoren dijaček. Gospa je kljub svoji debeli koži občutila, da ji leze nekaj po mečah. Ko se je z veliko težavo pripognila, da bi pregnala sitno živalico, se ji je pripetila nesreča. Pa se takoj nato oglasi dijaček: »Hvala Bogu gospa, da ste jo ustrelili, ujeli je itak ne bi!«

Sokolstvo

Sokol Maribor III. je preteklo soboto zvečer vprizoril po daljšem presledku veseloigro tridejanko »Roksi«, ki je bila kljub soparici dneva prav dobro obiskana. Čast našemu domačemu sokolsko-zavednemu občinstvu, istotako mnogim obiskovalcem iz Maribora! Našemu dramskemu odseku je dal novo pobudo br. Šalda, igrar je uvečal in režiral na splošno zadovoljnost občinstva br. Hvala, ki se je v svojo vlogo kot g. William Harrington izborna poglabil, razven njega pa so tudi ostali igralci: gospa Harrington (Križajeva), Grace (Šerakova), Roksi (Monjačeva), Bill-

Caldwell (Vrenko), Tony Anderson (Tovornik), Mary Baxler (Klampferjeva) in O'Flacherty (Zorč) podali dokaz prav dobrih diletantskih zmožnosti. Prav izborno je ugajala v svoji vlogi Roksi, o bratu Tovorniku, tem našem komiku, pa je itak znano, da izzove veselo razpoloženje. »Roksi« ponovila vsaj enkrat, kar se bo Splošna želja občinstva je, naj bi se »Roksi« ponovila vsaj enkrat, kar bo se zgodilo zaradi raznih ovir šele v septembru. Zdravo!

Sport

Kolesarske dirke za prvenstvo Mariborske kolesarske podzveze

Preteklo nedeljo je priredila Mariborska kolesarska podzveza za progi Slovenjgradec - Mislinje - Dravograd - Slovenjgradec - Mislinje - Dravograd - Slostvo MKP. Prireditelj, ki je bila prva večja dirka v Savinjski dolini, je vestno organiziral novoustanovljeni kolesarski klub »Mislinje«, ki je tudi dirko brezhibno izvedel. Rezultati so bili naslednji:

Juniorji (48 km): 1. Pokorn (Hermes) v času 1:26.12; 2. Šunko (Železnikar) 1:26.17; 3. Polak (Celje) 1:27.34; 4. Gorenc (Ljubljana) 1:27.34; 5. Gračner (Celje) 1:27.41; 6. Golob (Primorje) 1:30.29; 7. Milčuh (Mislinje) 1:31.41. Seniorji (74 km): 1. Oblak (Primorje) 2:13.50; 2. Kačič (Hermes) 2:13.50.3s; 3. Gartner (Ljubljana) 2:13.50.3; 4. Gartner (Ljubljana) 2:13.50.3; 5. Smrekar (Ljubljana) 2:25.11; 6. Folijan (Celje) 2:25.56; 7. Lampret (Celje) 2:25.57; 8. Šešl (Mislinje) 2:28.09.

Tragična smrt starega profesorja

V Irvingtonu v Severni Ameriki je izvršil samomor 78letni profesor tamkajšnje gimnazije dr. Pavel Kyle. Njegovi učenci so bile mnoge znane ameriške osebnosti. Naj omenimo med njimi samo multimilionarja Vanderbilda in generala Bliss. V vrstah stanovskih tovarišev je užival pokojnik velik ugled in spoštovanje. Lani pa se je odigrala med njim in njegovim življenjem velika sprememba, ki se je končala zelo tragično. V velikih lanskih počitnicah se je profesor Kyle zaljubil v neko 44letno zasebnico Harry, mater svojega učenca. Njegovo srce se je pomladilo, in zaman je oboževana žena skušala skriti vse to pred svetom. Odločno je nekega dne zahteval od nje, da mora postati njegova žena. Ko mu je prošnjo odbila in prekinila z njim prijateljstvo, je to starega, do ušes zaljubljenega profesorja silno bolelo. Vsak dan ji je pisal. V pismih jo je prosil ljubezni in jo rotil, da se ji bo dobro godilo kot njegovi gospodinj. Ker mu na pisma ni odgovarjala, ga je to še hujše potrl. Prišel je pisariti pamflete in jih objavljati v raznih časopisih in listih. S pamfleti je svojo oboževanko tudi raz-

Razno

SPOROČAM,

da nisem plačnik dolgov, ki bi jih naredila na moj račun moja žena Roza Krček. Anton Krček, modno krojaštvo, študenti pri Mariboru, Aleksandrova c. 60. 3055

AVTOVOŽNJE

se oddaja. Naslov v upravi »Večernika«. 3051

Prodaj

ČRNO AJDOVO SEME na prodaj. Ob bregu 16, Kafer 3046

OTROŠKI VOZIČEK globok, prodaj. Aleksandrova c. 65, Satler. 3044

Sobo odda

OPREMLJENO SOBICO oddam. Trdinova 2, Melje. 3052

SOBO

in sobi oddam v centru. Stolna ul. 1-I. 3045

Službo dobi

ŠIVILJA

se sprejme. Naslov v upravi »Večernika«. 3053

Pouk

POUK V PLAVANJU.

Kopališče Kafer. 3047

Edini slovenski dnevnik na ozemlju bivše mariborske oblasti je »Večernik«

Za to priprosto dejstvo nalaga našemu mestu in vsemu slovenskemu Podravju očito nalogo poskrbeti za to, da bo mogel uspešno vršiti svoje nacionalno poslanstvo. To na bo mogoče le tedaj, ako »Večernik« izpolni tudi svoje oglaševalne, zlasti male oglaševalne, ki so neverjetno poceni. Sedaj žal pogrešamo stotine Slovencev, trgovcev, obrtnikov, posestnikov zasebnikov itd., ki bi, ko kaj prodajajo, kupujejo ali iščejo, morali oglaševati v »Večerniku« malih oglasih. »Večernik« dela za Vas, delajte Vi zanj!